

EDITORIAL

Pod peste secole

Despre datoriile și demnitatea magistratului

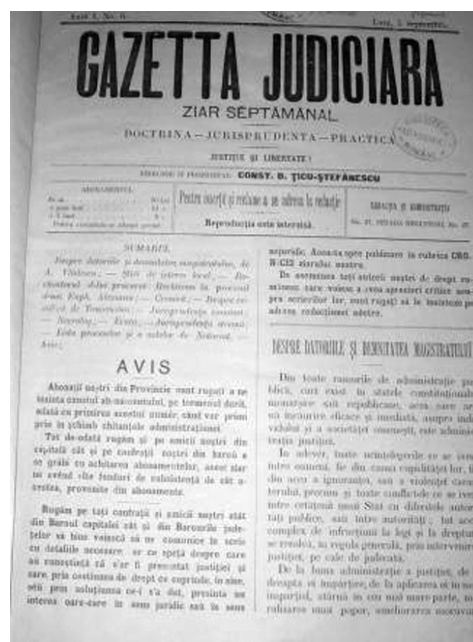
A. Vlădescu

Din toate ramurile de administrație publică, care există în statele constituționale, monarhice sau republicane, aceea care are o înrâurire eficace și imediată asupra individului și a societății omenești este administrația justiției.

În adevăr, toate neînțelegerile ce se ivesc între oameni, fie din cauza cupidității lor, fie din aceea a ignoranței sau a violenței caracterului, precum și toate conflictele ce se ivesc între cetățenii unui stat cu diferitele autorități publice sau între autorități; tot acest complex de infracțiuni la legi și la drepturi se rezolvă, în regulă generală, prin intervenirea justiției, pe cale de judecată.

De la buna administrație a justiției, de la dreapta ei împărțire, de la aplicarea ei în mod imparțial, atârnă în cea mai mare parte moralizarea unui popor, ameliorarea moravurilor lui individuale și sociale. A reprima cu severitate și cu dreptate relele noastre porniri și infracțiunile, de orice natură ar fi ele, ce comitem contra concetățenilor noștri, contra averii lor sau contra siguranței statului, este a reforma moravurile și a face educația poporului sau a națiunii, prin intervenirea justiției.

Pentru a obține acest rezultat bine-făcător, se cere ca primă și fundamentală condițiune ca magistratul, sau preotul justiției, să fie afară de cult, integru, pacient, conștiincios și binevoitor cu publicul și cu avocații.

Ar trebui ca orice magistrat să citească nemuritoare opera a lui Cicero despre datoriile magistratului, operă care va fi și va rămâne etern nouă, pentru că cuprinde în ea linia de conduită ce trebuie să aibă magistratul, și ca magistrat și ca om, care se poate rezuma în aceste cuvinte: *pacient, clement, just*.

Prin paciență, un magistrat este reverențios cu părțile, după cum se cuvine să fie; prin clemență, el pedepsește cu dreptate; prin sentimentul său just, aplică legea fără părtinire.

Armați de aceste calități inerente sau nedezlipite de misiile lor de Sacerdoți, judecătorii, de orice treaptă judecătorească, sunt datori în sanctuarul justiției, ședința publică sau în camera lor de consiliu, să nu aibă nici amici, nici inamici, nici afecțiuni, nici ure; să nu facă nicio deosebire între împričinați sau avocați, oricare ar fi pozițiunea lor socială.

Mai mult, magistrații sunt și trebuie să fie ținute de prestigiul funcțiunii ce îndeplinesc, să nu facă, prin vorbă sau prin gesturi, nici în ședința publică, nici în camera de consiliu manifestații ostile sau binevoitoare nici împričinaților, nici avocaților, fiindcă asemenea manifestații dau ocazie împričinaților sau avocaților să considere pe magistrați imparțiali și să piardă încrederea în justiție.

Știu bine că magistrații sunt oameni care, ca toți muritorii, au afecțiunile și urile lor; știu, de asemenea, că unii dintre ei sunt mai impresionabili, alții mai temperați, mai puțin impresionabili; știind toate acestea și ținând cont de natura omenească, sunt în drept să repet cu D'Alembert, că „magistrații urmează să fie, în toate circumstanțele, întâi magistrați și-n urmă oameni, că numai fiind pătrunși de sfânta misiune ce au de îndeplinit, ei pot și trebuie să fie drepti și fără pasiune, ca și legea ce aplică, care achită sau pedepsește, fără să iubească pe acela care achită sau să urască pe acela pe care-l pedepsește” - D'Alembert – *L'Éloge de Montesquieu*.

La Fontaine, cercetând starea în care se afla justiția franceză înaintea sa și în epoca sa, zicea: „Magistratul trebuie salutat după știința sa și după integritatea caracterului său, iar nu după roba sa neagră sau roșie. A saluta un magistrat după costumul său este a ultragia majestatea justiției și a aduce omagiu nemeritat unui om care este ca toată lumea”. Aprecierea lui La Fontaine asupra calităților magistratului înseamnă că el, preotul

justiției, trebuie să se deosebească prin calitățile sale de ceilalți oameni.

Prin jurământul său, magistratul se leagă față cu morala și societatea, să fie integru, incoruptibil, just și asiduu, în îndeplinirea sfintei sale misiuni în care este dator să se arate de o extremă delicatețe față de toată lumea.

În privința asiduității sale, magistratul este, asemenea, dator să-și aducă aminte, în toate zilele, maxima nepieritorului Cicero: *„Nulla lassitudo impedire officium et fidem debet”*.

Ceea ce formează majestatea justiției în orice țară civilizată din lume este prestigiul de care trebuie să se înconjoare magistratul prin știința sa, prin blândețea sa, prin atitudinea sa în ședința publică sau în camera de consiliu.

Dacă voim să formăm moravurile noastre judiciare născânde, să ne deprindem cu toții, magistrați și noi auxiliarii justiției – avocați -, să ne respectăm unii pe alții, în timpul funcționării noastre; să respectăm pe magistrat pentru înalta misiune ce el îndeplinește în stat; să îi atragem atențiunea cu moderație când el, din eroare, se depărtează de la regulile care sunt dictate de morală, de echitate și de lege.

Între magistrat și avocat nu trebuie să existe niciun fel de animozitate în timpul funcționării lor.

Lucrând astfel, ne vom forma unii pe alții, magistrați și avocați, vom forma moravurile noastre judiciare; vom ridica cultul justiției pe cea mai înaltă treaptă a societății omenești, unde trebuie să rezide, vom ridica prestigiul magistratului și al avocatului la înălțimea misiunii ce fiecare avem de îndeplinit, aceea de *apărători ai slăbiciunilor* omenești și de interpreți fideli ai aplicării legii în interesul moralei sociale, al legii și al justiției, iar nu în interesul părților.

Magistratul și avocatul care se pun deasupra legii sau alături de ea aduc un rău serviciu societății omenești, fiindcă

face pe împricinați să piardă încrederea în justiția țării lor.

Magistrații sunt datori să fie dreți și binevoitori cu împricinații și cu auxiliarii justiției, fără deosebire de prietenie sau de dușmănie; noi avocații suntem datori, la rândul nostru, să fim rezervați și

reverenețioși cu magistrații în templul justiției, oricare ar fi situația sau relațiile noastre cu ei. Atât pentru azi.

Articolul a fost publicat în "Gazeta judiciară", anul 1, nr. 6, luni 5 septembrie 1861, București